

Téma: Zneužívání návykových látek

Ročník: 7.

Hodinová dotace: 3 hodiny + případná beseda (v nabídce neziskových organizací)

Zařazení v RVP: Člověk a zdraví → Výchova ke zdraví → Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence → auto-destruktivní závislosti → zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek, patologického hráčství, práce s počítačem, návykové látky

Kompetence:

kompetence k učení: žák vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.

kompetence k řešení problémů: při otevřeném vyučování se žákům nabízejí k řešení různé úkoly – například formou pracovních listů. Tyto úkoly mohou nabízet různé varianty řešení a podněcovat k hledání vhodných postupů. Žáci se tak učí odhalovat a řešit problémy.

kompetence občanské: jsou takové znalosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty, které umožní žákům v dospělosti plnohodnotné zapojení do života občanské společnosti.

Mezipředmětové vztahy:

Člověk a příroda → přírodopis → biologie člověka

Cíl: seznámit žáky se základními poznatky o problematice zneužívání návykových látek a vybavit je dovednostmi pro preventivní ochranu zdraví jedince

1. hodina: základní dělení drog

2. hodina: „nauč se říkat ne“

3.hodina: tabakismus

1. hodina

1. část – 10 min

V úvodu hodiny pustíme žákům video, které nastiňuje problematiku drog. Zeptáme se žáků, o čem video bylo a dále se budeme zabývat otázkou, co to je vlastně droga, co všechno může být pro člověka droga, jestli se někdy setkali s drogou atd. (brainstorming).

<http://www.youtube.com/watch?v=lm8YeOCiqK8&feature=related>

2. část – 15 min

V další části proběhne výklad učitele.

Původ slova droga.

Co to je závislost? - Závislost je stav, kdy někdo nebo něco je podmíněn nějakou okolností nebo situací, kterou potřebuje (nebo si myslí že ji potřebuje) ke své existenci.

Rozdělení drog. – viz. pracovní list

Abstinenční syndrom. Abstinenční syndrom se projevuje během odvykacího stavu následujícími příznaky: pocení, nevolnost, bolesti hlavy, slabost, epileptický záchvat, nespavost, tachykardie(zrychlení srdeční činnosti),

3. část – 15 min

Vyplnění pracovního listu a jeho kontrola.

4. část: 5 min

Zadání úkolu. Dokončení příběhu.

2. hodina:

1.část – 5 min

Položíme dětem otázku, která volně dostupná, přímou závislost nevyvolávající legální látka má stimulační (povzbudivé) účinky a je součástí našeho běžného života a „drogou“ ji neoznačujeme.? Zeptáme se dětí, zda například jejich rodiče nebo někdo z blízkých pijí kávu nebo alkohol. Jak se jim to líbí. Jestli už třeba na nějaké rodinné oslavě pili alkohol, jak jim to chutnalo.

2. část – 25 min

Kontrola domácího úkolu: Dončení příběhu. Jaký měl Petr možnosti odmítnutí. Skupinová práce: „ Nauč se říkat ne“.

3.část – 10 min

Výklad učitele o alkoholismu.

Alkoholismus nebo též závislost na alkoholu, opilství je chronické recidivující onemocnění postihující nejen celou osobnost postiženého jedince po stránce psychické a fyzické, ale i jeho blízké, zvláště pak rodinné příslušníky. Patří mezi nejzávažnější a nejrozšířenější formy závislosti.... Stav v České republice. Působení na mozek ...Následky....

4. část – 5 min

Možnosti odmítnutí alkoholu v partě, při slavnostních příležitostech.

3. hodina

1.část – 10 min

Brainstorming. Na papír sepište první 3 slova, která vás napadnou, když se řekne cigareta.

Přečtení před třídou. Která slova se nejčastěji opakují? Zná někdo ve svém nejbližším okolí člověka, který kouří? Vadí vám cigaretový kouř?

2. část – 20 min

Výklad učitele.

Odkud pochází tabák. Jeho cesta až k cigaretám. Látka vyvolávající závislost. Další škodlivé látky. Nemoci způsobené kouřením. Statistika

3. část – 15 min

Co člověk ztrácí s drogou (přátelé, rodinu, zaměstnání, sebevědomí, pocit bezpečí atd.), v úplném závěru hodiny pustíme video, jak se člověk může vizuálně změnit po užívání drog.

<http://www.youtube.com/watch?v=mEFPdNv2Ddk>

Zneužívání návykových látek – pracovní list

Základní dělení drog

měkké drogy –

.....- heroin

legální -

.....- kokain

přirozené -

.....– pervitin

Dělení drog dle způsobu užití:

Přiřaď k jednotlivým návykovým látkám způsoby jejich užití (aplikace).

a) tabák 1. orální užití (polknutí)

b) alkohol 2. injekční užití

c) toluen 3. kouření

d) pervitin 4. čichání

Dělení dle účinku na organismus:

Přiřaď:

Konopné látky - Opiáty - Stimulační drogy - Halucinogeny - Psychotropní látky

..... - jsou látky ovlivňující psychiku, jsou to kapaliny používající se například při ředění barev, odstraňování skvrn nebo lepení. Na obalu je vždy jedinec upozorněn na nutnost větrání a případné nebezpečí poškození zdraví.

..... - látky přírodní nebo syntetické, které navozují změnu vnímání skutečnosti. Jejich účinky jsou nevyzpytatelné, a právě proto velmi nebezpečné. Jako přírodní se vyskytují v některých houbách, kaktusech, polysynteticky se připravuje LSD. Patří sem i extáze.

..... -- látky tlumící bolest, vyráběny buď z opiového máku nebo ze syntetických surovin a souhrnně se nazývají opioidy. Látky, které se vyrábí z přírodního máku jako opium, morfin a heroin nesou název opiáty. Kromě účinků tlumících bolest účinkují veškeré tyto drogy jako sedativa na centrální nervový systém, kdy navozují ospalost až spánek. Látka prochází celou řadou čistících operací, při kterých se získává morfin, který se v současném lékařství využívá pro tlumení bolesti i k výrobě dalších léků. Toto zpracování pro lékařské účely je legální.

..... - látky, které mají halucinogenní účinky. Mezi nejvýznamější rostlinu skupiny cannabinoidů patří bezesporu Cannabis, u nás a v Evropě nazývána jako Marihuana. Účinnou látkou obsaženou v rostlině Marihuana je delta-9-tetrahydrocannabinol.

..... - menší a středně silné dávky vyvolávají pocity síly a energie, intoxikovaný je na první pohled plný energie, neposedí, často je hovorný. Vysoké dávky mohou navodit halucinace a ztrátu kontaktu s realitou (tzv. toxická psychosa), mohou vést také k srdečnímu selhání nebo jiným tělesným komplikacím. Nejznámějšími zástupci jsou pervitin a kokain.

Napiště alespoň 3 příznaky abstinčního syndromu:

Která droga nejvíce poškozuje játra ?

- A, alkohol
- B, pervitin
- C, tabák

Která droga nejvíce poškozuje mozek ?

- A, alkohol
- B, toluen
- C, pervitin

Zneužívání návykových látek – pracovní list řešení

Základní dělení drog

měkké drogy - alkohol

tvrdé drogy - heroin

legální - tabák

nelegální - kokain

přirozené - marihuana

syntetické – pervitin

Dělení drog dle způsobu užití:

Přiřaď k jednotlivým návykovým látkám způsoby jejich užití (aplikace).

a) tabák,	1. orální užití (polknutí)	b
b) alkohol	2. injekční užití	d
c) toluen	3. kouření	a
d) pervitin	4. čichání	c

Dělení dle účinku na organismus:

Přiřaď:

Konopné látky - Opiáty - Stimulační drogy - Halucinogeny - Psychotropní látky

Psychotropní látky- jsou látky ovlivňující psychiku, jsou to kapaliny používající se například při ředění barev, odstraňování skvrn nebo lepení. Na obalu je vždy jedinec upozorněn na nutnost větrání a případné nebezpečí poškození zdraví.

Halucinogeny - látky přírodní nebo syntetické, které navozují změnu vnímání skutečnosti. Jejich účinky jsou nevyzpytatelné, a právě proto velmi nebezpečné. Jako přírodní se vyskytují v některých houbách, kaktusech, polysynteticky se připravuje LSD. Patří sem i extáze.

Opiáty-- látky tlumící bolest, vyráběny buď z opiového máku nebo ze syntetických surovin a souhrnně se nazývají opioidy. Látky, které se vyrábí z přírodního máku jako opium, morfin a heroin nesou název opiáty. Kromě účinků tlumících bolest účinkují veškeré tyto drogy jako sedativa na centrální nervový systém, kdy navozují ospalost až spánek. Látky prochází celou řadou čistících operací, při kterých se získává morfin, který se v současném lékařství využívá pro tlumení bolestí i k výrobě dalších léků. Toto zpracování pro lékařské účely je legální.

Konopné látky- látky, které mají halucinogenní účinky. Mezi nejvýznamější rostlinu skupiny cannabinoidů patří bezesporu Cannabis, u nás a v Evropě nazývána jako Marihuana. Účinnou látkou obsaženou v rostlině Marihuana je delta-9-tetrahydrocannabinol.

Stimulační drogy- menší a středně silné dávky vyvolávají pocity síly a energie, intoxikovaný je na první pohled plný energie, neposedí, často je hovorný. Vysoké dávky mohou navodit halucinace a ztrátu kontaktu s realitou (tzv. toxická psychosa), mohou vést také k srdečnímu selhání nebo jiným tělesným komplikacím. Nejznámějšími zástupci jsou pervitin a kokain.

Napiště alespoň 3 příznaky abstinčního syndromu:

Zvýšená únava, neklid, podrážděnost, úzkost, strach, skleslost, deprese, přejídání (jako reakce na stres), blouznění, duševní únava, obavy, starosti, snížené sebevědomí atd.

Která droga nejvíce poškozuje játra ?

- A, alkohol
- B, pervitin
- C, tabák

Která droga nejvíce poškozuje mozek ?

- A, alkohol
- B, toluen
- C, pervitin

